

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль розрахунків по заробітній платі
(на прикладі ТОВ «Енергопрофі»)»
(назва теми)

Виконавець:
студентка ФМОІТ 4 курс 1 група
Моцик-Піроженко Анастасія Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
К.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Волчек Руслан Миколайович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Заробітна плата є основним джерелом доходів працівників, а також важливим фактором стимулювання підвищення ефективності виробництва й якості роботи. У зв'язку з цим раціональне використання коштів на оплату праці на підприємствах, що його використовують, має велике значення і сприяє ефективній діяльності підприємств.

Стан обліку оплати праці працівників потребує впровадження заходів щодо удосконалення. На всіх етапах розвитку економіки і суспільства матеріальна винагорода за працю була і залишається надалі найважливішим трудовим стимулом. Отже, існує необхідність у ретельному виборі напрямків удосконалення оплати праці з метою створення ефективної системи розрахунків.

Питання обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівникам цікавили вчених всіх часів, особливий теоретичний та методологічний вклад зробили наступні науковці: В.В. Адамчук, К.В. Безверхий, Д.П. Богиня, Ф.Ф. Бутинець, О.Ю. Васюренко, А.С. Гальчинський, З.В. Задорожний, О.Ф. Златопольський, Г.П. Журавель, М.Б. Ільченко, А.А. Калина, М.І. Карлін, М.А. Мельнова, В.І. Науменко, О.П. Савицька, Н.М. Ткаченко та інші.

Мета дослідження полягає у дослідженні теоретичних та практичних аспектів систем обліку і аудиту розрахунків з оплати праці та розробка на його основі рекомендацій і пропозицій досліджуваному підприємству, що забезпечить його ефективне функціонування у сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

- тлумачення сутності заробітної плати у відповідності до нормативної та економічної літератури;
- вивчення нормативно-правового забезпечення обліку і внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці;
- дослідження систем обліку та контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві;
- визначення складу та динаміки фонду оплати праці й забезпеченості трудовими ресурсами та продуктивності їх праці;
- надання пропозицій щодо удосконалення організації та методики ведення обліку та внутрішнього аудиту оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження виступає діюча система обліку, контролю й аналізу економічної діяльності ТОВ «Енергопрофі».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань щодо обліку, аудиту й аналізу розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві з метою покращення системи управління підприємством в цілому.

Методи дослідження використовувалися як загальнонаукові, так й специфічні методи пізнання, зокрема це наукова абстракція, індукція та дедукція, аналіз й синтез, порівняння, вибіркове обстеження і групування, експертна оцінка та контрольні питання, статистичні методи, методу комплексного підходу тощо.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти з питань оподаткування, обліку, аудиту й звітності, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних вчених у сфері бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку, економічного аналізу й контролю, а також дані поточного обліку і звітності ТОВ «Енергопрофі».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменувань) та 41-го додатків. Загальний обсяг роботи становить 90 сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 28 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування**» досліджено генезис теоретичних підходів до трактування економічної сутності заробітної плати, розглянуто форми та види оплати праці, утримання та відрахування на обов'язкове страхування при розрахунку заробітної плати, досліджено дискусійні питання обліку заробітної плати на підприємствах

У другому розділі «**Діюча практика обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на ТОВ «Енергопрофі»**» проаналізовано організаційно-економічну характеристику базового підприємства, розглянуто організацію обліку розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві та надано пропозиції щодо його вдосконалення.

У третьому розділі «**Контроль та аналіз розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на ТОВ «Енергопрофі»**» розглянуто теоретичні аспекти та методику аналізу розрахунків з оплати праці, проведена оцінка систем контролю та аналізу на підприємстві та надано рекомендації щодо їх поліпшення.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Науковці висловлюють велику кількість думок стосовно тлумачення поняття заробітна плата. Вважаємо, що найбільш точним є визначення, що заробітна плата – частина вартості у грошовій формі, яка в результаті його розподілу надходить працівникам залежно від кількості та якості затраченої ними праці.

2. Розглянуто дискусійні питання стосовно визначення та обліку надомної та дистанційної роботи, зазначено їх відмінності, основні переваги та недоліки. Також встановлено, що питання надомної та дистанційної робіт потребують регулювання в частині обліку та контролю на нормативному рівні, що можливо забезпечити інформаційно-комунікаційними технологіями.

3. Проаналізувавши організацію та облік оплати праці на досліджуваному підприємстві було встановлено, що він потребує удосконалення. Нами запропоновано наступне:

- доповнити Правила трудового розпорядку положеннями стосовно обліку оплати праці робітників у відрядженнях у частині їх максимального терміну й порядку розрахунку. Визначено, що інші суттєві положення організації та обліку праці в умовах відрядження прописано у Положенні про оплату праці у відрядженні. Дане положення відсутнє у ТОВ «ЕНЕРГОПРОФІ», тому надано рекомендацію взяти запропоноване положення й доопрацювати його у відповідності до потреб підприємства;

- доповнити Правила трудового розпорядку положеннями стосовно дистанційної роботи в умовах встановлення карантину, зокрема її організації, обліку та контролю. Запропоновано використання різних інформаційних технологій для вирішення даних питань;

- задля обліку та контролю за нетиповим робочим часом (неповний робочий день, 0,1 ставки) створити Графік роботи у розрізі кожного працівника на місяць, що забезпечить належну організацію праці та її своєчасну та відповідну відпрацьованому часу оплату;

- додати до робочого плану рахунків субрахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами», щоб привести його до нормативних вимог, що в свою чергу, забезпечить контроль за своєчасною виплатою цих нарахувань й управління більш достовірними даними для прийняття управлінських рішень.

- для зменшення грошового навантаження та рівномірного включення витрат на оплату відпусток до собівартості наданих послуг та виконаних робіт створити резерв оплати відпусток та вести його облік на рахунку 471;

- привести кадровий облік відпусток до вимог законодавства шляхом видання попередження у довільній формі з зазначенням строків відпустки у 2 екземплярах: один-працівнику, другий – з поміткою працівника про ознайомлення залишається у працедавця, що забезпечить попередження працівника за два тижні, а Наказ виданий за 3 дні до настання відпустки забезпечить своєчасну виплату відпускних сум.

- для забезпечення більш достовірнішого обліку невідпрацьованого часу з поважних причин розмежувати дві відпустки за кодами: НА-відпустка без збереження заробітної плати за згодою сторін у строк до 15-ти днів; КА – відпустка без збереження заробітної плати за ініціативою працівника в умовах встановлення карантину на території країни та затвердити це шляхом внесення до облікової політики підприємства в частині документування обліку робочого часу.

4. Провівши тестування системи обліку та контролю ТОВ «Енергопрофі» встановлено, що головний бухгалтер виконує облікові й контрольні функції, тим самим практично невілюючи проведення контролю. Для створення дієвої системи контролю було запропоновано введення посади внутрішнього аудитора, а також для забезпечення його роботи: затвердження внутрішньослужбового стандарту з перевірки розрахунків з оплати праці та методики її проведення; запропоновані робочі документи для відображення результатів проведеної перевірки.

5. Ознайомившись з діяльністю ТОВ «Енергопрофі» було проведено аналіз складу та динаміки фонду оплати праці, який встановив, що загальний фонд оплати праці підприємства зменшився у 2020 році у порівнянні з 2019 за рахунок зменшення фонду оплати праці по кожному з відділів підприємства та по кожній з категорій працівників. Факторами зменшення ФОП є зменшення середньорічної

заробітної плати та середньоспискової чисельності працівників. На зменшення ФОП вплинуло знаходження більшої кількості співробітників у відпустці без збереження заробітної плати за власним бажанням в умовах встановлення карантину. Основними складниками ФОП є основна заробітна плата, яка у загальній структурі займає 98%, інші складники не перевищують 2%.

6. На досліджуваному підприємстві було проведено аналіз ефективності використання трудових ресурсів та встановлено, що: забезпеченість трудовими ресурсами низька та потребує виявлення її причин й усунення них; спостерігається стабільність кадрів на підприємстві, що свідчить про належні умови праці, гідну її оплату та здорову атмосферу у колективі; продуктивність праці знаходиться на високому рівні завдяки зменшенням загального числа відпрацьованих днів й годин одним робітником та зменшенням кількості наданих послуг та виконаних робіт. Проте необхідно підприємству шукати нові ринки збуту своїх послуг для підвищення кількості наданих послуг.

Надані рекомендації ТОВ «Енергопрофі» нададуть змогу підвищити ефективність обліково-контрольної системи, що надасть змогу більш швидше та точніше приймати управлінські рішення стосовно ведення діяльності.

АНОТАЦІЯ

Моцик-Піроженко А.О., «Облік і контроль розрахунків по заробітній платі (на прикладі ТОВ «Енергопрофі»).

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит», Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2021.

У роботі розглядаються економічна сутність заробітної плати, її види та форми, нормативно-правова база та дискусійні питання.

Надано економічну характеристику ТОВ «Енергопрофі» та проаналізовано основні показники діяльності підприємства.

Розглянуто теоретичне узагальнення та надано практичні рекомендації з удосконалення методики обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Проведено аналіз складу і динаміки фонду оплати праці і ефективності використання робочої сили.

Запропоновано доповнити Правила трудового розпорядку положеннями стосовно обліку оплати праці робітників у відрядженнях у частині їх максимального терміну й порядку розрахунку, доповнити положеннями стосовно дистанційної роботи в умовах встановлення карантину. Створити Графік роботи у розрізі кожного працівника на місяць, додати до робочого плану рахунків субрахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами».

Надано рекомендації, щодо створення резервів оплати відпусток та введення його облік на рахунку 471, привести кадровий облік відпусток до вимог законодавства.

Ключові слова: заробітна плата, оплата праці, розрахунок, організація обліку, контроль, аналіз, економічна сутність

ANNOTATION

Motsyk-Pirozhenko AO, Accounting and control of salary calculations (on the example of LLC "Energoprofi").

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «Accounting and audit». –
(*title of the educational program*)
Odessa National Economics University.– Odessa, 2021.

The paper considers the economic essence of wages, its types and forms, regulatory framework and issues for discussion.

The economic characteristics of Energoprofi LLC are given and the main indicators of the enterprise activity are analyzed.

Theoretical generalization is considered and practical recommendations on improvement of a technique of the account, audit and the analysis of calculations on payment of work at the investigated enterprise are given.

An analysis of the composition and dynamics of the payroll and the efficiency of labor use.

It is proposed to supplement the Rules of labor regulations with provisions on the accounting of wages of workers on business trips in terms of their maximum term and order of calculation, to supplement the provisions on remote work in quarantine. Create a work schedule in the context of each employee for the month, add to the work plan accounts subaccount 663 "Settlements for other payments".

Recommendations are given on the creation of reserves for the payment of holidays and the introduction of its accounting on account 471, to bring the personnel accounting of holidays to the requirements of the legislation.

Keywords: salary, remuneration, calculation, organization of accounting, control, analysis, economic essence